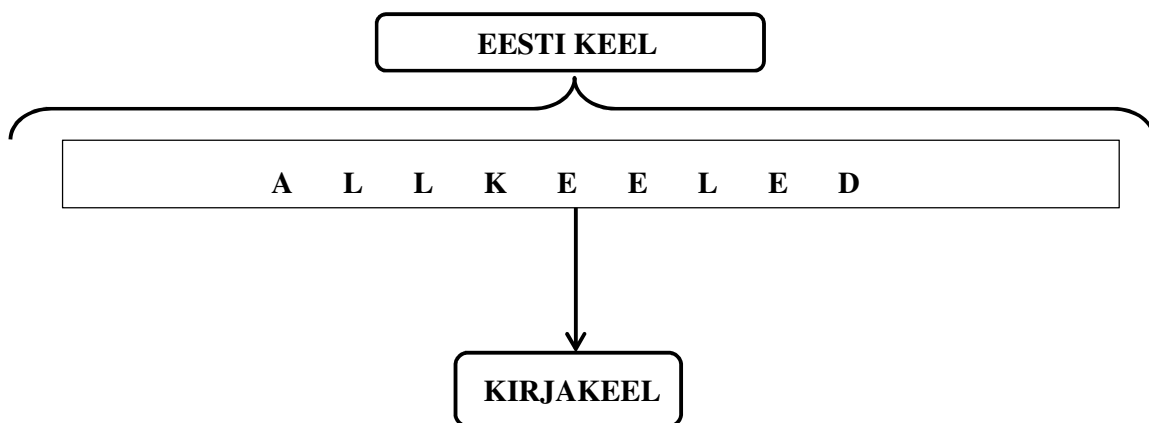

20. EESTI KEELE ALLKEELED

1. Selgita oma sõnadega, mis on allkeel.

ALLKEEL

2. Joonista skeemile juurde niipalju allkeeli, kui tead.

3. Täida põhiaandmed kirjakeele normi kohta.

KIRJAKEELE NORM

Definitsioon:

Kus kasutada:

Kust leida:

Kes nõustab:

4. Joonista kaardile eesti keele murdealade piirid ja kirjuta murrete nimed.

5. Kirjuta lühike kokkuvõte oma kodukoha murdeala iseloomulikest joontest.

.....

.....

.....

.....

.....

6. Täida põhiandmed kirjaliku suhtluse allkeele kohta.

KIRJALIKU SUHTLUSE KEEL

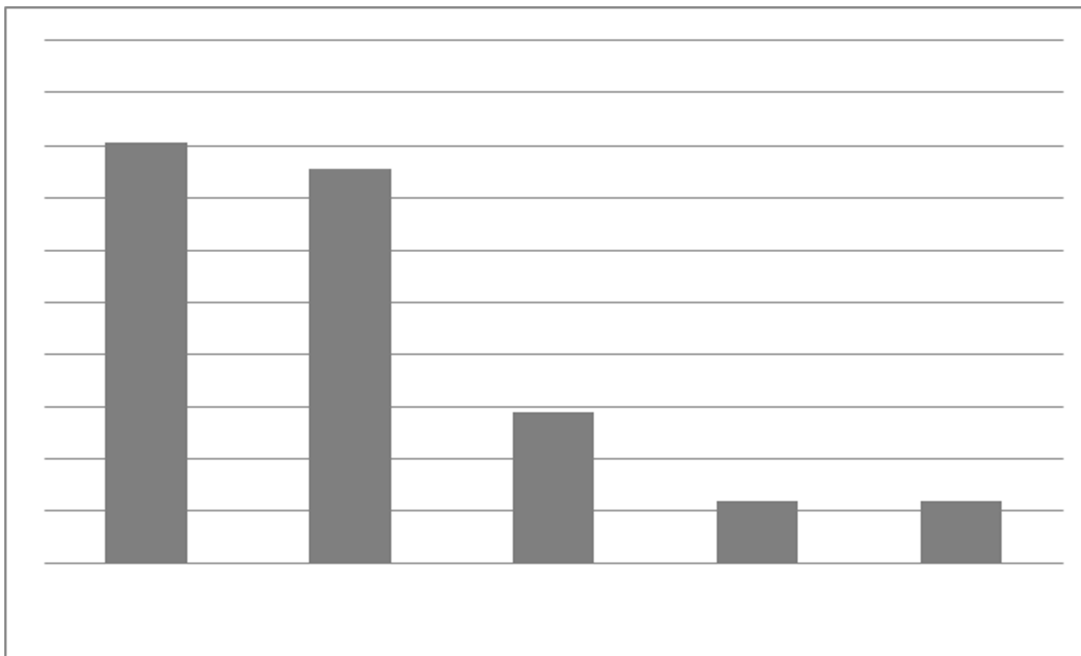
Definitsioon:

Kus kasutada:

Eripärad ja näited:

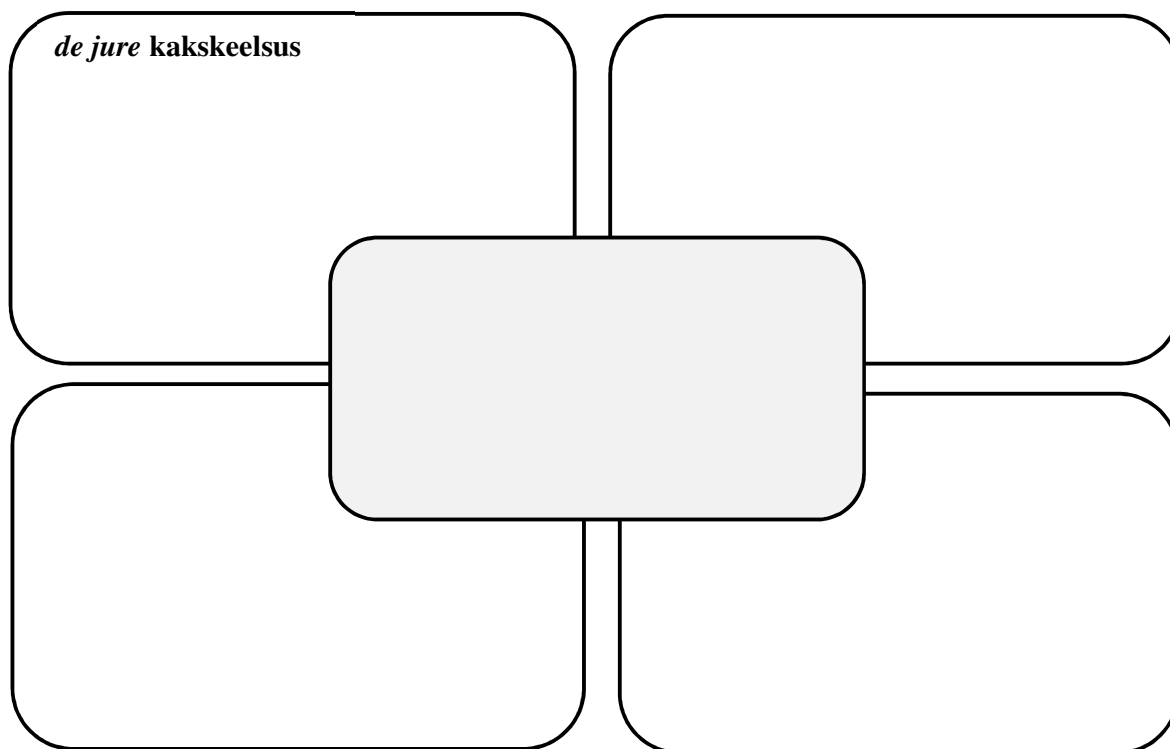
21. MITMEKEELNE EESTI

1. Arvuta välja mitu protsenti eesti elanikest oskab eesti, vene, inglise, soome ja saksa keelt (kokku niihästi emakeelena kui ka võõrkeelena). Kanna keelte nimed ja protsendid diagrammile ning lisa diagrammile allkiri.

Joonis 1.

2. Lõpeta mõisteskeem ühiskondliku kakskeelsuse kohta ja ava mõistete sisu.

3. Tõmba maha väited, mis ei ole kooskõlas Eesti keeleseadusega.

Kliendil on õigus nõuda kauplustes ja teenindusasutustes eestikeelset teenindamist.

Kliendil on õigus nõuda kauplustes ja teenindusasutustes vene- või ingliskeelset teenindamist.

Riigiasutused suhtlevad kodanikega ainult eesti keeles.

Linnades või valdades, kus vene elanikkond moodustab vähemalt poole, suhtlevad riigiasutused kodanikega ka vene keeles.

Kogu teave siltidel ja välireklaamidel peab olema ainult eesti keeles, teisi keeli kasutada ei tohi.

Kogu teave siltidel ja välireklaamidel peab olema eesti keeles, kuid selle kõrval võib olla tõlge teistesse keeltesse.

Keeleseadus esitab eesti keele oskuse nõude vaid riigiasutustes töötavatele inimestele, eraettevõtete töötajatele keelenõudeid ei ole.

Keeleseadus esitab eesti keele oskuse nõude lisaks riigiasutuste töötajatele ka eraettevõtete töötajatele, kui see on avalikes huvides.

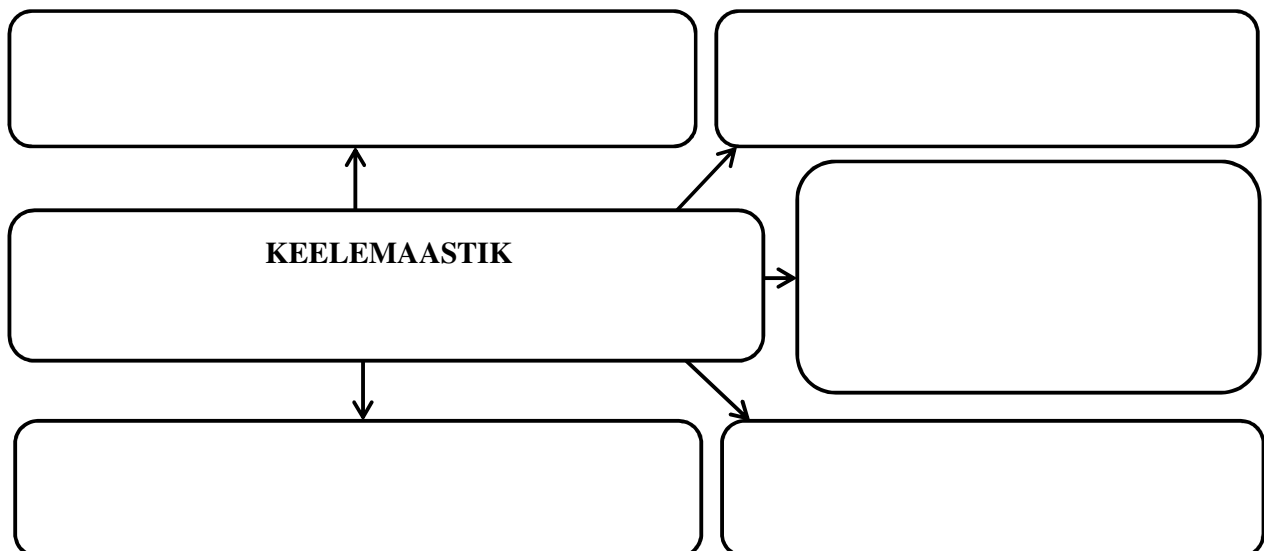
Avalikes kohtades tohib Eestis suhelda vaid eesti keeles.

Avalikes kohtades võib suhelda lisaks eesti keelele ka teistes keeltes, kuid vajadusel tuleb tagada tõlge.

Keeleseadus ei esita nõudeid eraviisilise suhtluse keele osas ei kodus ega avalikes kohtades.

Avalikel üritustel tuleb tagada võõrkeelse teabe tõlkimine.

4. Ava keelemaastiku mõiste ja lisa Eesti keelemaastikku iseloomustavad tunnused.

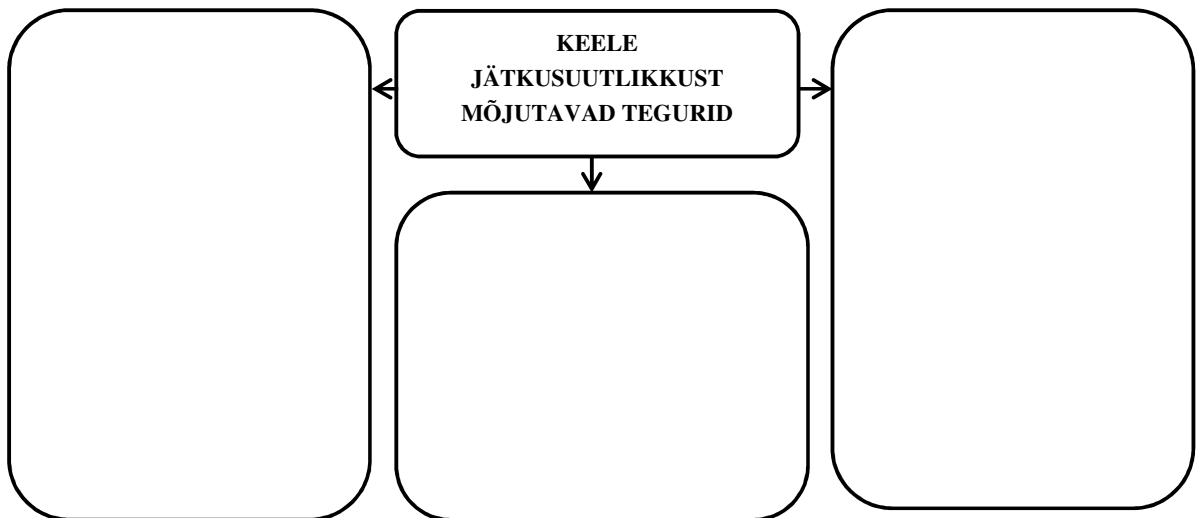

22. KEELEÖKOLOOGIA JA EESTI KEELE ARENG

1. Seleta oma sõnadega, mis on keeleökoloogia.

KEELEÖKOLOOGIA

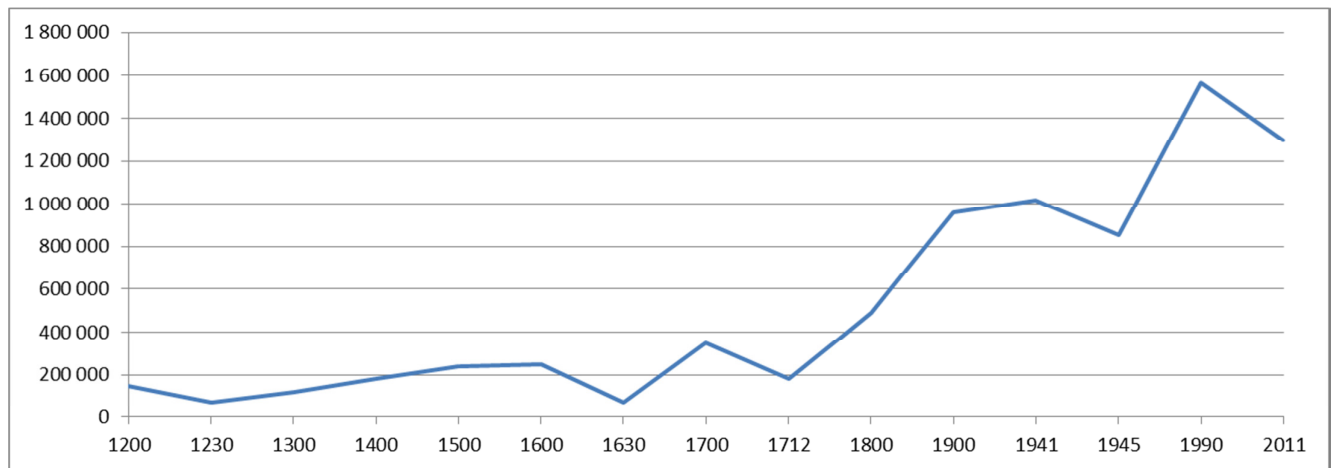
2. Too skeemil esile keele kestlikkust mõjutavad tegurid ja iseloomusta neid lühidalt.

3. Kirjelda, milline on inglise keele mõju teiste keelte jätkusuutlikkusele.

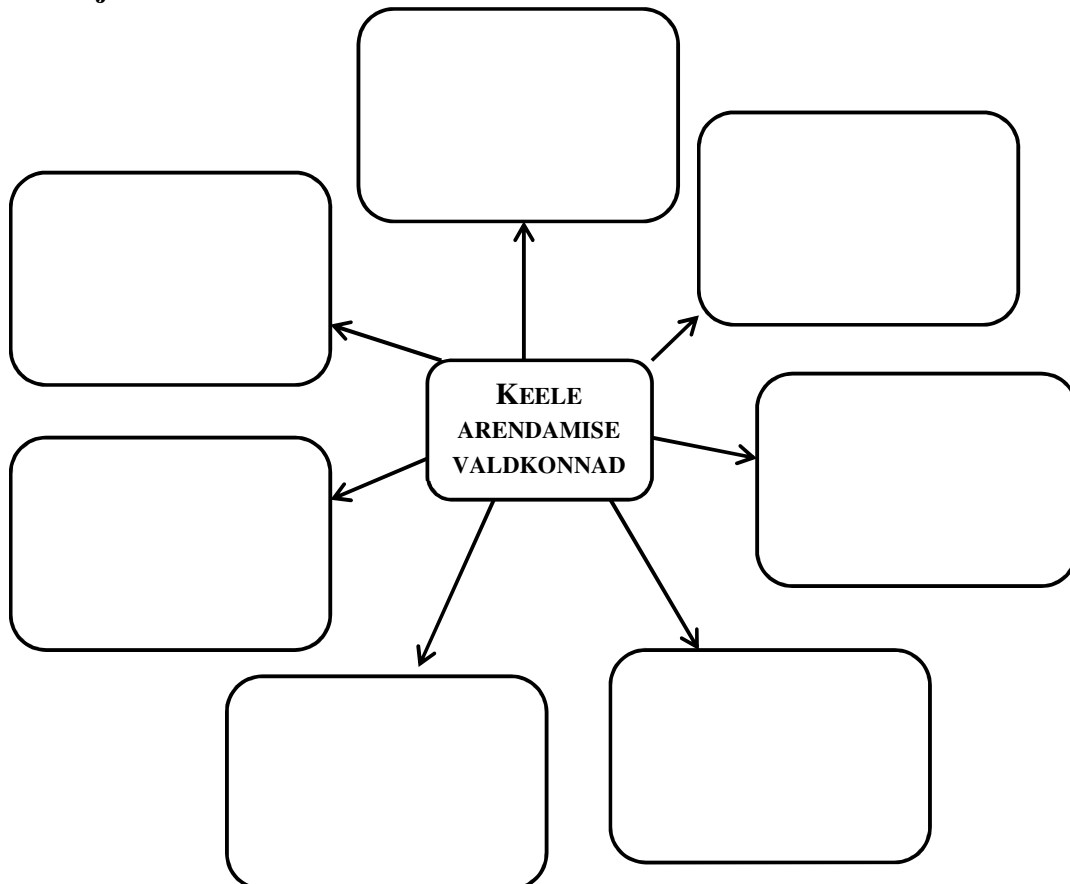
**INGLISE KEELE MÕJU TEISTE KEELTE
JÄTKUSUUTLIKKUSELE**

4. Kirjuta graafikule õigesse kohta Eesti rahvaarvu langust põhjustanud sündmused: II maailmasõda, Liivi sõda, põhjasõda, taasiseseisvumine, muistne vabadusvõitlus. Lisa graafikule allkiri.

Joonis 1.

5. Kanna skeemile tähtsamad valdkonnad, mida tuleb arendada, et keel püsiks jätkusuutlik.

RISTSÕNA „KEEL JA ÜHISKOND“

Vasakule

1. normeeritud keelevariant
3. ahtushäälik
7. rahvastevaheline suhtluskeel
8. ebamäärase kvaliteediga täishäälik
9. keelemärgid koos kasutusreeglitega
10. keelte suguluse puudiagramm
12. nähtus, mida on eesti keeles kolm
13. teatud liitmärk
15. ühe pöördelise verbivormiga lause
17. osalauseid siduv sõna
18. kunstilis-poliitiline liikumine, mis püüab tõlkida soome-ugri rahvaste traditsiooni tänapäeva kunstikeelde
19. teadus, mis uurib väikeste keelte jätkusuutlikkust
21. kaashäälik
23. vagadust rõhutav usuliikumine
24. keeletehnoloogiline rakendus, mis võimaldab muuta kõneldud teksti kirjutatud tekstiks
26. terviklikku mõtet väljendav keeleüksus
28. häälik, mille hääldamisel on õhu väljumisele kõnetraktist tehtud ahtus
29. umbisikulisele tegumoele lähedane väljendusviis germaani keeltes, kus tegevuse patsient on lause aluseks
35. tähendust omav või seda rõhutav käe- või kehaviibe
36. sulahäälik
39. keele harilik sõnajärg
40. igapäevase suhtluse allkeel
41. puutega või kompimisega tajutav
42. seostamine sarnaste tunnuste alusel
46. kaasaütlev kääne
47. märk, mille puhul tähistaja ja tähistatav on seotud sarnasussuhte kaudu
48. lause moodustaja, mis koosneb ühest või rohkemast sõnast
49. millegagi kokkupuutumise keeld
50. võorkeelekõnelejale omane hääldusviis
53. keelte vastastikuse mõju olukord
56. tähenduslik roll, mis tähistab lauses kirjeldatud tegevuse sooritajat
57. sõnamoodustusviis, mis seisneb kahe või rohkema sõna ühendamisel
58. riigis ametlikuks keeleks määratud keel
60. funktsionaalne kakskeelsus
62. käännet või isikut väljendav grammatiline morfeem
64. sõna, mis esineb ainult nimisõna järel
66. sulghääliku ja ahtushääliku kooshääldamisel tekkiv häälik
67. liitlause, mille osalauseid on ei ole teineteisele alistatud
70. pidžinkeel, mida on hakatud kõnelema emakeelena
72. lühike kristliku usuõpetuse käsiraamat
73. see osa lausest, mis sisaldab uut infot juba tuttava nähtuse või asjaolu kohta
74. vormiõpetus
75. kokkuleppelise tähendusega keelemärk
77. pärilikku informatsiooni säilitav aine

78. tähistatavast ja tähistajast koosnev üksus
 80. sugulaskeelte ühine esivanem
 82. kesksõna
 85. mitmest lihtmärgist koosnev keelemärk
 86. sprachbund
 88. käändsõna
 89. objekt, millele keelemärk viitab
 90. sõnaline
 91. roomakatoliku kiriku usuline doktriin
- ### Alla
2. tugevam hääldusintensiivsus
 4. häälik, mida hääldatakse keelt laksutades
 5. murre
 6. kääne, millega väljendatakse vastuvõtjat
 8. sõna, mida saab käänata
 11. ühe sõna kõik võimalikud muutevormid
 14. sõnavorm, millest moodustatakse ülejäänud käände- või tegusõnavormid
 16. omastav kääne
 18. tabu tõttu välditava sõna asendaja
 19. keeleteaduse haru, mis tegeleb maailma keelte ühisjoonte kirjeldamisega
 20. keeleteaduse osa, mis tegeleb sõnavormidega
 22. häälik, mille hääldamisel on kõnetraktis ahtus või sulg
 25. sõna, mis koosneb tüvest ja tuletusliitest
 27. tüvi, mis esineb ühesainsas sõnas
 30. teadus märgisüsteemidest
 31. täishäälik
 32. keel, millel ei ole (ega ole olnud) sugulasi
 33. lihtsakoelise grammatikaga abikeel
 34. seaduse kohaselt (ladina keeles)
 37. žeste keelemärkidena kasutatav keel
 38. seos võrdväärsete moodustajate vahel
 43. üksus, mis moodustab uusi sõnu liitudes sõnatüvele
 44. nimisõna
 45. eesti keelt ja kultuuri armastav muulane
 50. püsivate tunnustega keelevariant
 51. häälik, mida hääldatakse läbi nina
 52. alammurre
 54. negatiivset emotsiooni edasiantav sõna
 55. eessõna
 59. ninahäälik
 61. hääbunud keel, millest on jälgi teises keeles
 63. piirkondlik keelekuju
 65. talude ja neile määratud maksude nimistu
 68. hääletoon, millega väljendatakse tundeid
 69. kahest sõnast koosnev sõna
 71. hääliku kadumine sõna lõpust
 72. rühm keeli, mis pärit ühest algkeelest
 76. tegevusnimi
 79. tuletusliide, mis asub sõnatüve ees
 81. moodustaja, mis on alistusseose puhul alistuja rollis
 83. uute sõnade moodustamine tüvede ja liidete liitmise abil
 84. kuulajale tuttav isik, ese või asjaolu, mille kohta teatatakse midagi ja mis toimib teate lähtepunktina
 87. sõna leksikalist tähendust kandev osa

